11/12/2024

Одржан Округли сто „Страдални пут од Везировог до Зиданог моста“ у подгоричком Саборном храму

Поводом 80 година од страдања великог народног збјега од од Везировог до Зиданог моста, у уторак, 10. децембра, у крипти Саборног храма Христовог васкрсења у Подгорици одржан је округли сто на тему: „Страдални пут од Везировог до Зиданог моста“, са почетком у 10 часова.

Модератор округлог стола протојерej мр Предраг Шћепановић, архијерејски намјесник подгоричко-даниловградски захвалио се посебно Митрополиту црногорско-приморском г. Јоаникију као и родбини пострадалих и свима присутнима које је поздравио у име организације ,,Открићемо истину Душан и Владо Никлановић“ из Будве.
Он је на почетку захвалио словеначким пријатељима Ивану Пристовнику, Доктору Митри Ференсу, које је био предсједник, словеначке комисије за испитивање ових злочина, жупану Матеју Слапару и свим пријатељима, који брину и пале свијеће воштанице за душе хиљада и хиљада невино пострадалих.

Прота Предраг је подсјетио да је први парастос служио блаженопочивши Митрополит црногорско-приморски Амфилохије са тадашњим епископом будимљанско-никшићким господином Јоаникијем, свештенством и вјерним народом 2006. године, а да је 2015. године Удружење подигло спомен капелу у Камничкој бистрици.

Он је посебно истакао рад и дјело протојереја-ставрофора Велибора Џомића, који је 1996. године објавио књигу ,,Голгота Митрополита Јоаникија Липовца“ и тротомну књигу ,,Страдање Српске Цркве од комуниста“. У наставку је говорио и о доприносу доктора Александра Стаматовића који је објавио књигу ,,Острошка голгота“ која је заправо била увод у истраживање ове свеопште голготе.

Прота Предраг је говорио и о монографији ,,Пуцај рат није завршен!“, у којој је скупљено 5.224 имена страдалника, док је навео још једног учесника Округлог стола господина Тадију Бошковића и господина Милоша Вуиновића који су трудом и залагањем дошли до цифре од око 11 хиљада страдалника. Прота Предраг је поручио да је свако име драгоцјено, ако већ тренутно не постоји могућност да се ови недужни људи сахране у гробовима, истакао је да макар значи да се сахране у књигама и у нашим срцима.

Округли сто је благословио Његово високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије који је у уводном дијелу обраћања истакао да овај симпосион доживљава као један велики помен као и то да све што је до сада урађено један добар почетак:

,,Данас овај симпосион доживљавам као један велики помен. Ми који смо се овдје скупили да чујемо ријеч наших угледних научника и зналаца ове тематике. Више смо некако у расположењу да се одужимо онима који су убијени без суда и пресуде, којима је одузето било право и на гроб и на помен. Ево хвала Богу од кад вршимо ове помене последњих 30 година, доста се сазнало, доста се и написало, али то све што је урађено, мени се макар чини да је то само добар почетак“.

Митрополит Јоаникије се у наставку осврнуо на велику трагедију и зло братоубилачког сукоба које су како наглашава покренули комунисти:

,,Првих мјесеци рата и толике жестине и мржње која је кренула у народу немогуће је схватити одакле толики порив за самоуништењем?! Тужна је болна и срамна чињеница да смо се у току Другог свјетског рата толико међусобно искасапили, а то зло су покренули комунисти, мора се то увијек

истаћи, да је у међусобним обрачунима пострадало просто немјерљиво више, него у борбама са непријатељем. То се догодило по први пут у нашој историји, надам се да ће бити и последњи“.

Владика је закључио да је најстрашније посебно то што је жртвама одузето право на праведно суђење, право на гроб, право на достојни помен, посебно наглашавајући да ће то тако остати докле год се њихове мученичке кости не нађу и не опоју како ваља:

,,Било је доста часних Божијих угодника који су остали вјерни својој Цркви, и уопште се нијесу колебали. Сигурно ће овај скуп допринијети да се пронађу истине, допринијеће науци, нашој историјској науци, али је много важно, што ми обнављамо сјећање, обнављамо памћење, не заборављамо мученике, ја сам овдје истакао понајвише свештенике, али био је велики број невиних људи који су пострадали заједно са њима, а најстрашније је то, што им је одузето право на праведно суђење, што им је одузето право на гроб, што им је одузјето право на достојни помен, докле год се њихове мученичке кости не нађу и не опоју како ваља, укључујући и свете мошти, свештеномученика Јоаникија (Липовца)“.

,,Захваљујем свим учесницима научног скупа који су се одазвали нашем позиву и желим успјешан рад и сваки Божији благослов на расветљавању истине по овој болној теми, која тишти сваког човјека, који има савјести и који је жељан истине и помирења, а помирења и не може бити док се не расвијетле сви злочини, без обзира ко их је чинио“. – поручио је на крају свог обраћања Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије

Учешћа у округлом столу узелу су: др Срђан Цветковић, др Срђа Трифковић, др Александар Стаматовић, др Будимир Алексић, протојерej-ставрофор др Велибор Џомић, др Миша Ђурковић, др Миодраг Чизмовић, Тадија Бошковић, мр Александар Вујовић и Радосав Рајо Војиновић.

Округли сто је подијељен у три сесије којима су предсједавали др Срђан Цветковић, др Срђа Трифковић и протојерej-ставрофор др Велибор Џомић.

Др Срђан Трифковић је изложио свој рад на тему: ,,Изручења џелату: британски допринос Титовим злочинима’’, док је др Александар Стаматовић излагао рад на тему: ,,Расположење православног свештенства и опозиционих група према извјештајима црногорске УДБЕ 1946 г.- пост фестум одступања „Од Везировог до Зиданог моста“’’ Др Срђан Цветковић је говорио на тему: ,,Размјере и технологија револуционарног терора ОЗНЕ у Србији 1944-

46’’

Радови који су такође дали изузетан допринос Округлом столу су:

,,Безгробна краљевска војска у дјелима српске књижевности’’ др Будимира Алексића ; ,,Сведочења као извори о голготском путу од Везировог до Зиданог Моста’’ протојереја-ставрофора др Велибора Џомића ; ,,Шта су 1944 и 1945 за српски народ: комунистичко освајање власти у записима Миланова, Страњаковића, Крстића и других српских интелектуалаца’’ др Мише Ђурковића ; ,,Савезници и национални покрет у Црној Гори’’ др Миодрага Чизмовића ; ,,Губици бјелопољске бригаде у одступници’’ Тадије Бошковића ; „Мученици цркве Христове – највјернији свједоци крста страдања и васкрсења“ (са освртом на свете мученике Митрополије црногорско-приморске) мр Александра Вујовића као и ,,Због чега Црна Гора ћути о злочинима из 1944. и 1945. године’’ Радосава Раја Војиновића.

Текст, фото: Борис Мусић
Видео: Острог ТВ

mitropolija.com